

Analýza nárůstu záchyťů TBC neukázala na souvislost s uprchlickou krizí

Národní referenční laboratoř pro mykobakterie (NRLM) provedla analýzu dat k zaslaným vzorkům *M. tuberculosis* a výsledek prozatím neukazuje na souvislost mezi nárůstem počtu kmenů ke konfirmačnímu vyšetření a příchodem většího množství lidí přecházejících před válkou na Ukrajině. Podrobné zjištění původu vzorků zaslaných do NRLM v období od 1.3 do 21. 4. 2022 ukázalo, že pokud pocházejí od cizích státních příslušníků, jde ve většině případů o nemocné s vazbami na ČR již před rokem 2022.

Jak jsme informovali v tiskové zprávě z 25. 4. 22

<http://www.szu.cz/narodni-referencni-laborator-vysetruje-zvyseny-pocet-vzorku>, Národní referenční laboratoř pro mykobakterie zaznamenala nárůst kmenů *M. tuberculosis* zaslaných ke konfirmačnímu stanovení citlivosti na antibiotika. Aby bylo možné určit jednoznačně důvod tohoto zvýšeného nárůstu vzorků, odborníci prověřili každý vzorek zaslaný do NRLM a upřesnili, zda se jedná o člověka, který přišel do naší země nedávno, nebo o pacienta s trvalým pobytem, spolu s informací zda byl před příchodem již léčen.

"Provedli jsme nejen analýzu dat aktuálně zaslaných vzorků *M. tuberculosis* v období od 1. 3. do 21. 4. 22, ale porovnali jsme i počty vzorků za stejná období v letech 2017 - 2022. Dále jsme analyzovali data z registru tuberkulózy za celý rok z let 2017 - 2021 (data z registru tuberkulózy za rok 2022 budou k dispozici od května 2023). Tak jsme zjistili, že v období od 1. 3. do 21. 4. došlo letech 2019, 2020 a 2021 k výraznému poklesu konfirmovaných vzorků oproti rokům 2017 a 2018. K navýšení počtu konfirmovaných vzorků dochází opět až v roce 2022. Dále podrobná analýza roku 2021 ukázala, že bylo testováno více vzorků *M. tuberculosis* ve druhé polovině roku. Ačkoli nejsme schopni přesně identifikovat příčinu poklesu testování, která nastala již v roce 2019, a jeho opětovné navýšení až na konci roku 2021 a v roce 2022, zdá se, že tento pokles je spojen jednak s trvale se snižující incidencí tuberkulózy v ČR (data z let 2019 - 2021) a dále i s opatřeními proti šíření koronaviru (data z let 2020 a 2021)," popsala metodiku a výsledky vedoucí NRL pro mykobakterie Ing. Věra Dvořáková, Ph.D.

Výrazný pokles záchyťů *M. tuberculosis* v letech 2020 a 2021 oproti rokům 2017, 2018 a 2019 byl rovněž zjištěn i při analýze dat z registru tuberkulózy vždy za celý rok. Analyzovaná data jsou uvedena v této tabulce:

Vzhledem ke skutečnosti, že *M. tuberculosis* je pomalu rostoucí bakterie, trvá týdny a v některých případech i měsíce, než je vzorek zaslán ke konfirmačnímu stanovení do NRLM. Vznikne-li tedy situace, která má vliv na snížení nebo zvýšení počtu testovaných vzorků, vždy dochází k určité setrvačnosti, než se změna plně

projeví, a to vždy na začátku a na konci daného období. Pracovníci SZÚ budou nadále situaci monitorovat, a to ve spolupráci s Národní jednotkou dohledu nad tuberkulózou (NJDT) FN Bulovka i s Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC).

"V České republice funguje systém dohledu nad TBC, který je schopen adekvátně reagovat na případný nárůst výskytu onemocnění v populaci. Hlášené případy kontrolují příslušné Krajské hygienické stanice, podobně jako u dalších sledovaných infekčních nemocí. Vzorky od pacientů, kteří jsou pozitivní na bakterie způsobující TBC, následně opětovně vyšetřuje Národní referenční laboratoř pro mykobakterie SZÚ, aby tak potvrdila nález a přesně definovala kmen, který onemocnění způsobil," připomněla nastavení systému ředitelka SZÚ MUDr. Barbora Macková.